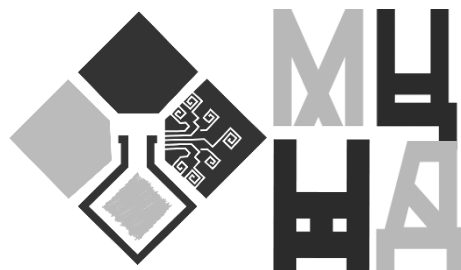

МАТЕРІАЛИ ІІ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ НАУКИ

| 1 грудня 2023 рік
м. Чернігів, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2023

Організація, від імені якої випущено видання:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Голова оргкомітету: Рабей Н.Р.

Верстка: Зрада С.І.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 290 від 16.06.2023).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

Актуальні питання розвитку галузей науки: матеріали II Міжнародної наукової конференції, м. Чернігів, 1 грудня, 2023 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2023. — 388 с.

ISBN 978-617-8126-90-2

DOI 10.36074/mcnd-01.12.2023

Викладено матеріали учасників II Міжнародної спеціалізованої наукової конференції «Актуальні питання розвитку галузей науки», яка відбулася 1 грудня 2023 року у місті Чернігів.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2023

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2023

ISBN 978-617-8126-90-2

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2023

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ У СВІТОВИХ РЕЙТИНГАХ УНІВЕРСИТЕТІВ

Чала Лариса Ернестівна

ORCID ID: 0000-0002-9890-4790

канд.техн.наук, доцент, науковий керівник
відділу бенчмаркінгу та веб-менеджменту

Харківський національний університет радіоелектроніки, Україна

Белянінова Ганна Георгіївна

ORCID ID: 0000-0001-6593-6019

інженер відділу бенчмаркінгу та веб-менеджменту

Харківський національний університет радіоелектроніки, Україна

Британські рейтинги університетів Times Higher Education (THE) та Quacquarelli Symonds (QS) поряд з Шанхайським рейтингом є найбільш відомими і впливовими рейтингами у світі. Вони включають найкращі університети, і увійти до них нелегка справа та мрія багатьох університетів.

Участь у світових рейтингах має значущі переваги для університетів і виконує кілька важливих функцій. З точки зору міжнародної репутації такі рейтинги як THE та QS допомагають університетам покращити міжнародне визнання. Вони створюють можливість для університетів продемонструвати свої досягнення, якісну освіту та наукові досягнення на світовому рівні. Присутність у рейтингах сприяє залученню студентів з різних країн. Студенти обирають університети на основі міжнародного статусу і рейтингу, оскільки це гарантує їм якісну освіту та перспективи для майбутньої кар'єри. Високі позиції у рейтингах сприяють приверненню додаткових ресурсів для розвитку як від уряду, так і приватних інвесторів.

Присутність у рейтингах THE та QS привертає увагу інших університетів світу, що сприяє розвитку міжнародних партнерств, обміну студентами, науковцями, спільним дослідницьким проектам. Для підвищення рейтингу університет вдосконалює якість освіти та досліджень, що позитивно впливає на всю академічну спільноту та забезпечує високі стандарти університетської діяльності.

З метою просування Харківського національного університету радіоелектроніки у світові рейтинги Times Higher Education та QS рішенням Вченої ради у грудні 2018 року було створено відділ бенчмаркінгу та веб-менеджменту.

На першому етапі головним завданням відділу був аналіз потенціалу та порівняння можливостей ХНУРЕ з провідними університетами України і світу, що вже входили до рейтингів. Після ретельного вивчення показників, джерел даних, порівняння їх з особливостями національної статистики та звітності, зроблено висновок, що ХНУРЕ може конкурувати з лідерами освітньої галузі в Україні та за її межами. Були направлені звернення і аналітичні записки до рейтингів THE та QS. Британські рейтингові агенції, у свою чергу, розпочали процес аудиту ХНУРЕ на предмет відповідності вимогам та подолання порогу включення у рейтинги.

За п'ять років відділом бенчмаркінгу були встановлені зв'язки з агенціями THE та QS, проводилась робота зі збору та систематизації даних щодо діяльності університету, створення профілю ХНУРЕ на платформах усіх рейтингів.

Для забезпечення участі ХНУРЕ у світових рейтингах відділ бенчмаркінгу брав участь у впровадженні стимулюючих заходів:

- показники підсистеми рейтингового оцінювання кафедр і факультетів ХНУРЕ приведено у відповідність показникам світових рейтингів [1];

- розроблено рейтинг публікаційної активності науковців ХНУРЕ та вебметричний рейтинг кафедр [2, 3];

- запроваджена система ключових показників ефективності кафедр університету.

Попри те, що на ці роки припали епідемія коронавірусної хвороби і повномасштабна війна, з поставленим завданням – увійти до найвпливовіших і авторитетних світових рейтингів THE та QS – відділ впорався.

Треба зазначити, що рейтинги THE та QS публікують декілька рейтингових таблиць: глобальний світовий рейтинг, предметні рейтинги, регіональні рейтинги, рейтинги сталості, працевлаштування тощо. У кожному рейтингу власні вимоги і особливості.

Наразі ХНУРЕ входить до світових рейтингів THE та QS. Досягнути цього вдалося лише 9 українським університетам. Також ХНУРЕ входить до предметних рейтингів – у THE по комп'ютерним наукам та інженерії; у QS – по комп'ютерним наукам. ХНУРЕ входить до рейтингу впливу від THE – Impact World University Rankings та регіонального рейтингу QS Europe. Участь у таких рейтингах як рейтинг сталості QS Sustainability Rankings та рейтинг впливу Times Higher Education Impact Rankings дозволяє підтвердити прихильність ХНУРЕ глобальним Цілям сталого розвитку та продемонструвати прогрес у їх досягненні.

Також одним з вагомих аргументів щодо присутності ХНУРЕ у рейтингах THE та QS є те, що показник міжнародного визнання у формулі розподілу видатків згідно постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. №1146 «Про розподіл видатків державного бюджету між закладами вищої освіти на основі показників їх освітньої, наукової та міжнародної діяльності» приймається рівним 1,1 для ЗВО, що входять до топ-1000 в одному з рейтингів QS World University Rankings, The Times Higher Education World University Rankings або Academic Ranking of World Universities, у порівнянні з показником 1,0 для усіх інших ЗВО.

Висновки: Отже, участь у світових рейтингах університетів, таких як THE та QS, важлива для ХНУРЕ, оскільки допомагає підвищити міжнародну репутацію, залучити кращих студентів, отримати додаткове фінансування, розвивати міжнародну співпрацю та покращити якість освіти та досліджень. Але на фоні небезпечної ситуації, переходу на дистанційну форму навчання, переїзду частини колективу за кордон, втрати іноземних здобувачів, інших важких втрат, спричинених війною, спроба втриматись у рейтингах є дуже амбітним викликом для усього колективу Університету.

Список використаних джерел:

1. Беянінова, Г. & Філатов, В. (2023). Рейтинги як сучасний інструмент моніторингу діяльності Харківського національного університету радіоелектроніки. *XXIX Міжн. наук.-практ. конф. «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку»*, 376–381.
2. Філатов, В., Беянінова, Г., & Єрохін, М. (2023). Інформаційна система рейтингу публікаційної активності науковців Харківського національного університету радіоелектроніки. *Наука і Техніка Сьогодні*, 2(16). [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-2\(16\)-438-447](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-2(16)-438-447)
3. Беянінова, Г., Гунько, М., & Ткачов, В. (2022). Досвід впровадження вебметричного рейтингу кафедр у Харківському національному університеті радіоелектроніки. *X Міжнародна науково-практична конференція «Modern research in world science»*, 359–363.